

Toiminnan suunnittelu ja talousarvion 2020 valmistelutilanne

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Yleistä toiminnan ja talouden suunnittelusta

Kuntalaissa edellytetään kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuopion kaupungin talousarvio valmistellaan palvelualueilla ja jätehuollon viranomaispalvelujen osio on osa kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota.

Kuopion kaupungin talousarvioesitys on valmisteilla. Jätelauslautakunnassa käsitellään nyt jätehuollon viranomaispalvelujen talousarvion valmistelutilanne. Sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion, lautakunnat hyväksyvät palvelualueiden käyttösuunnitelmat, joissa määritellään talousarvion mukaisten rahojen käyttö. Jätelauslautakunta hyväksyy jätehuollon viranomaispalvelujen käyttösuunnitelman. Kokonaisuutena kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunkirakennelautakunta.

Jätelauslautakunnan ja jätehuollon viranomaispalvelujen toiminta-ajatus

Savo-Pielisen jätelauslautakunnassa ja sen alaisuudessa toimivassa yksikössä, alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa, hoidetaan lakisääteiset jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävät. Lisäksi huolehditaan kuntien yhteisesti sopimista jätehuoltoon liittyvistä seuranta- ja kehittämistehtävistä.

Jätelauslautakunnan päätöksenteolla asetetaan raamit toimivalle ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle jätehuollolle ja edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt eli asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti ja asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä.

Tavoitteena on, että jätehuollon viranomaispalveluissa tehdään päätökset tehokkaasti ja yhdenmukaisesti koko toimialuetta koskien. Toiminnassa varmistetaan asioiden käsittelyn asiantuntijuus ja huomioidaan asiakkaiden erilaiset tarpeet jätehuoltojärjestelyissä. Alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten ja kunnallisen jäteyhtiön sekä muiden sidosryhmien kanssa tehdään yhteistyötä, kun jätehuollon viranomaistehtäviä hoidetaan.

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuonna 2020

Jätehuollon viranomaispalveluissa toimintaympäristömuutoksia tulee aiheuttamaan jätelakiin hyväksytyt ja siihen edelleen valmisteltavat muutokset. Jätelakiin on hyväksytty muutokset liittyen kunnan toissijaiseen jätehuollon järjestämisvastuuseen. Tämä voi osaltaan vaikuttaa jätelautakunnan toimintaan, koska on katsottu, että jätelautakunta seuraa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvien jätehuoltopalvelujen tarjoamista. Asiassa odotetaan valtakunnallista ohjeistusta.

EU:n jätedirektiivit ovat uudistuneet vuonna 2018, ja jätelakia ollaan jälleen uudistamassa näiden muutosten johdosta. Tällä hetkellä muutosten lopullisesta sisällöstä ei ole vielä tietoa, mutta laissa tullaan ainakin tiukentamaan jätteen erilliskeräystä ja kierrättämisestä koskevaa sääntelyä. Näillä muutoksilla tulee olemaan vaikutusta jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräyksiin, taksaan ja käytännön jätehuoltopalveluihin.

Jätelainsäädännön lisäksi kuntien vuonna 2017 hyväksymä jätepoliittinen ohjelma sekä jätelautakunnan vuonna 2018 hyväksymä jätehuollon palvelutaso ohjaa jätehuollon viranomaispalvelujen toimintaa. Jätepoliittisen ohjelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja edistetään yhteistyössä Jätekukon, kuntien ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.

Seuraavina vuosina jätehuollon viranomaispalvelujen toimintaan vaikuttaa vuonna 2019 aloitettu, Jätekukon kanssa yhteistyössä tehtävä, jätehuollon asiakasrekisterin perustietojen päivittäminen. Jätehuollon seurannassa on erityisen tärkeää, että rekisterin tiedot ovat oikeelliset ja ajantasaiset. Samoin EU:n tietosuoja-asetus edellyttää, että rekisterin henkilötiedot ovat oikein ja niitä päivitetään. Rekisteriin ei ole kuitenkaan alun perin kirjattu kattavasti mm. jätehuollon seurannan kannalta tärkeitä kiinteistö- ja rakennustunnuksia. Lisäksi asiakkaiden osoitetiedoissa on runsaasti korjattavaa, sillä tähän saakka henkilötietojen päivittäminen on perustunut lähinnä asiakkaiden itse ilmoittamiin tietoihin. Nyt pohjatietoja ja tietojen päivittämistä kehitetään.

Jätehuollon asiakasrekisterin tiedot ovat pohjana jätemaksujen määrittämisessä, laskutuksessa ja perinnässä. Laskutuksen, perinnän ja ulosoton käytännöt on uudistettu ja maksuja haetaan nykyään ulosottoon sähköisesti. Uudet käytännöt ovat laskeneet laskutuksen ja perinnän kuluja kunnallisessa jäteyhtiössä, ja ulosoton kautta saadut tulot ovat kasvaneet, mutta samalla tehtäviä on siirtynyt jätehuoltoviranomaiselle. Tämän vuoksi jätehuoltoviranomaisen työtaakka ulosottoon siirtyvien saatavien hakemisessa on huomattavasti kasvanut. Erityisesti tässä vaiheessa, kun rekisterin perustiedoissa on puutteita, vaatii ulosottoon siirtyvien saatavien perusteiden ja velallisen tietojen oikeellisuuden tarkistaminen jätehuoltoviranomaisessa aiempaa enemmän työaikaa.

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet vuonna 2020

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet vuodelle 2020 ovat seuraavat:

1. Asiakaspalvelun, sidosryhmäyhteistyön ja viestinnän kehittäminen

Jätehuollon sidosryhmäyhteistyön ja asiakaspalvelun toimivuutta selvitetään kyselyin. Aiemmin laadittu yhteistyöstrategia päivitetään uudeksi yhteistyösuunnitelmaksi. Asiakkaiden asiointikanavia, sidosryhmäyhteistyön käytäntöjä ja viestintää kehitetään kyselytulosten pohjalta. Jätelautakunnan verkkosivut uudistetaan saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen. Lisäksi sähköisen asioinnin mahdollisuuksia laajennetaan ja sen käyttöä edistetään.

2. Jätehuollon järjestämisen seuranta: vapaa-ajan asunnot, jotka järjestävät jätehuollon vakituisen asuinkiinteistön kautta

Jätehuollon seurannassa työn alle otetaan jätehuollon asiakasrekisterissä olevien vapaa-ajan asuntojen jätehuollon säännösten mukaisuuden tarkastelu tapauksissa, joissa jätehuolto on ilmoitettu hoidettavan kiinteistön haltijan vakituisen asunnon kautta (ns. mökki-kotikimpat). Kyseinen jätehuollon järjestämistapa on mahdollinen jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaan vain hyvin rajoitetusti tapauksissa, joissa vapaa-ajan kiinteistö sijaitsee lähellä vakituista asuinkiinteistöä tai vapaa-ajan asunnon sijaintialueella ei ole kohtuullisesti saavutettavia jätehuoltopalveluja. Asiakasrekisteriin mökki-kotikimppoja on merkitty runsaasti erityisesti ennen jätelautakunnan perustamista. Jotta asiakkaat ovat koko alueella yhdenvertaisessa asemassa ja jätteet toimitetaan aina asianmukaiseen vastaanottoon kiinteistön sijaintialueella, on tärkeää tarkastella, missä tapauksissa järjestely on säännösten mukainen. Samalla päivitetään kokonaisuudessaan näiden asiakkaiden ja kiinteistöjen perustiedot rekisteriin.

3. Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta: tarkastelu Koillis-Savon, Outokummun ja Siilinjärven alueella

Saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurannassa jätehuollon asiakasrekisteriin viedään päivitettyä tietoa siitä, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja selvitetään, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla tiedotetaan omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä käsitellään saapuvat ilmoitukset yhteistyössä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Tiedotuksen ja seurannan avulla pyritään varmistamaan, että saostus- ja umpisäiliölietteet tyhjennetään ja käsitellään asianmukaisesti niin, ettei niitä päädy käsittelemättömänä ympäristöön. Seurantaa ja säännöksistä tiedottamista on tehty Pielisen Karjalan kunnissa, ja nyt kohdealueeksi otetaan Koillis-Savon kunnat, Outokumpu ja Siilinjärvi.

03.10.2019

Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset katetaan kokonaisuudessaan jätemaksuilla (perusmaksun jätelausakuntaosalla), joten nettotulos on nolla. Kuopion kaupungille tai muille kunnille ei aiheudu jätehuollon viranomaispalveluista kuluja. Jätehuollon viranomaispalvelujen vuoden 2019 menoiksi on arvioitu yhteensä 377 000 euroa. Menot ovat 32 000 euroa vuotta 2019 korkeammat, koska talousarviossa on varauduttu projektityöntekijän palkkaamiseen koko vuodelle sekä jätelausakunnan verkkosivujen uudistamiseen. Projektityöntekijälle on saatu täyttölupa vuosille 2020-2021 jätehuollon seuranta- ja rekisteritehtäviin. Rekisteritarkasteluja tehdään yhteistyössä Jätekukon kanssa liittyen mm. kiinteistö- ja rakennustietoihin, kiinteistöjen haltijatietoihin, osoitetietoihin, jätehuoltopalvelujen ja -maksujen tietoihin sekä jätevesilietetietoihin.

Perusmaksuun sisältyvä jätelausakuntaosa muuttuu hieman. Jätelausakuntaosa on vuonna 2020 vakituisilla asuinhuoneistoilla 2,80 euroa vuodessa (viime vuonna 2,60 euroa, alv 0 %) ja vapaa-ajan asunnoilla 1,40 euroa vuodessa (viime vuonna 1,30 euroa, alv 0 %). Perusmaksua ei ole kuitenkaan tarvetta korottaa, koska perusmaksussa on muutettu jätelausakuntaosan ja perusosan suhdetta. Näin ollen perusmaksusta jätehuoltoviranomaiselle tuleva osuus hieman kasvaa ja Jätekukolle tuleva osuus hieman pienenee. Joitakin ennen perusmaksulla katettavia Jätekukon rekisterikustannuksia on siirretty jäteyhtiön hallinnon kustannuksiin sekajättemaksuilla kustannettaviksi, mutta näitäkään maksuja ei ole tämän vähäisen muutoksen vuoksi tarvetta korottaa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Lautakunta hyväksyy jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnan painopisteet vuodelle 2020. Lautakunta merkitsee tiedoksi talousarvioluonnoksen 2020.

Liitteet

7 7927/2019 Talousarvioluonnos 2020

Valmistelija
Saija Pöntinen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

